

VERZEKERAARS EN DE ENERGIETRANSITIE

zame energiebronnen als zon, wind en warmte.

Ontwikkelingen gaan snel

Om de doelstellingen in het Klimaatakkoord te halen, zet de overheid vol in op het gebruik van duurzame energievormen. Huiseigenaren, bedrijven en overheden worden via wet- en regelgeving en diverse stimuleringsmaatregelen aangespoord om over te gaan op nieuwe energie. De ontwikkelingen volgen elkaar dan ook snel op. Denk aan accu's van elektrische apparaten, waaronder fietsen en auto's, en het (na)isoleren van gebouwen. Of aan waterstof in auto's en huizen en opslag op boerenerven en achtertuinen, en (buurt)batterijen op het dak of in gebouwen. Mooie duurzame ontwikkelingen, maar deze kunnen echter ook nieuwe risico's opleveren. Hierdoor duiken er nieuwe en vooral andere (brand)veiligheidsvraagstukken op.

Verzekeraarbaarheid

Verzekeraars pleiten voor meer, veiligere en uniforme standaarden om de nieuwe (brand)risico's zoveel mogelijk te beteugelen. Maar dat wil natuurlijk niet zeggen dat de sector de duurzaamheids transitie niet steunt! Sterker nog, de financiële sector in het algemeen en verzekeraars in het bijzonder hebben het commitment bij het Klimaatakkoord ondertekend vanuit hun rol als grote institutionele beleggers. Zij zien immers ook de noodzaak van verduurzaming, gezien de klimaat- en weersgerelateerde schaden. Verzekeraars willen daarnaast »

'Geen verzekering voor bedrijfspand met zonnepanelen' en 'Verzekeren zonnepanelen moet makkelijker worden'. Zomaar wat koppen uit recente kranten. Verzekeraars zouden tegen de energietransitie zijn en door het stellen van zware eisen, het doorvoeren van premieverhogingen of het niet-accepteren van zonnepanelen als risico, deze zelfs blokkeren. Dit is uiteraard onjuist. Hoe verzekeraars nou daadwerkelijk aankijken tegen de energietransitie en hun mogelijke rol daarbij, bespreek ik in dit artikel.

Verzekeraars weten als geen ander dat klimaatverandering de grootste bedreiging is voor onze huidige maatschappij. In korte tijd moet de CO₂-uitstoot worden teruggedrongen. Dat zorgt voor een wildgroei aan activiteiten, waarbij de (brand)veiligheid wel eens tekortschiet. Verzekeraars pleiten dan ook voor het invoeren van veilige en uniforme standaarden, die bij voorkeur wettelijk moeten worden verankerd.

In het Klimaatakkoord is afgesproken dat het aandeel hernieuwbare elektriciteit in de totale energieproductie in 2030 70 procent moet zijn. Daarnaast hebben de lidstaten van de Europese Unie (EU) besloten

dat in 2030 minimaal 32 procent van de in de EU opgewekte energie (elektriciteit, gas en warmte) uit een duurzame hoek moet komen. We zullen dus zuiniger moeten omgaan met energie en steeds meer gebruik moeten maken van duur-

Wist u dat:

- de productie van stroom uit zonnepanelen in 2020 met meer dan de helft is toegenomen, van 5,3 miljard kWh in 2019 naar 8,1 miljard kWh vorig jaar¹;
- er op 1 juni 2021 ongeveer zo'n 300.000 (deels) elektrische auto's in Nederland rondreden. In december 2016 waren dat er nog maar zo'n 110.000²;
- er heel veel water nodig is om een brand in een elektrische auto te blussen, wel 10.000 liter³. In een normale brandweerauto gaat 2.000 liter⁴;
- er in 2020 547.000 elektrische fietsen in Nederland verkocht zijn, de helft van alle nieuwe fietsen in Nederland. In 2011 was dit slechts 11 procent⁵.

risico's graag verzekeraar houden en zoveel mogelijk voorkomen dat particulieren of bedrijven die zich moeten of willen verzekeren, dat niet (voldoende) kunnen. De sector helpt daarom in toenemende mate zijn klanten bij het mogelijk maken van de transitie. Denk aan zonnepanelen in plaats van asbest, projecten met groene woningen en pilots met waterstof.

Duurzaam veilig kán, maar het gebeurt nog niet genoeg

Kortom, verzekeraars juichen de energietransitie niet alleen toe, ze willen er alles aan doen om deze mogelijk te maken. Maar er zijn ook zorgen. Nieuwe energiebronnen- en dragers brengen namelijk naast goed nieuws, ook minder goed nieuws met zich mee. De lithiumbatterijen die in laptops, auto's, fietsen en zelfs in elektrische bussen worden gebruikt, zijn zoveel krachtiger dan gewone batterijen dat het (brand)risico niet meer te vergelijken is. Het maakt met andere woorden nogal wat verschil of een elektrische of een 'gewone' auto in een parkeergarage in de brand vliegt. Zo is het brandverloop heftiger en de brandduur langer en komen er veel giftige stoffen vrij⁶. Nieuwe risico's bren-

gen ook nieuwe veiligheidsrisico's met zich mee en helaas zijn deze nu nog (voor een deel) onbekend. Zelfs de kans op en het effect van een nieuw risico kan door beperkte of ontbrekende data niet goed in kaart worden gebracht. Dat maakt de risicobeoordeling voor een verzekeraar lastig, maar het betekent niet dat er in dit stadium nog niet over kan, en zelfs al moet worden nagedacht. Juist in tijden van transitie is het verstandig om vroegtijdig in te zetten op (brand)veiligheid. Het behoeft ook geen betoog dat verzekeraars de omvang van de schade, zeker als het gaat om (dodelijke) slachtoffers, zoveel mogelijk willen beperken.

Veilige verduurzaming

Verduurzamen moet, maar dan wel graag veilig. Verzekeraars pleiten er daarom voor om al *in de ontwikkelingsfase de (brand)veiligheidsrisico's gelijk mee te nemen* en hier niet hier pas in een later stadium over na te denken. Op dit moment lijkt de *kwantiteit van de verduurzaming het te winnen van de kwaliteit, terwijl verzekeraars vinden dat dit hand in hand moet gaan.*

.....
We moeten meer gebruikmaken van duurzame energiebronnen

Een van de 'makkelijkste' verbeterpunten die verzekeraars voorstellen, betreft het meekijken in een vroeg stadium. Nu komen verzekeraars vaak als sluitstuk in beeld, terwijl juist veel winst te behalen is als ze eerder worden ingeschakeld. Verzekeraars zijn immers risicodeskundigen bij uitstek en hebben hierover veel kennis en kunde in huis. Deze willen ze graag delen bij de verdere ontwikkelingen rondom de energietransitie. Soms gebeurt dat al, zoals bij de ontwikkeling van de Scios scope 12, een inspectiemethode voor zonnepaneleninstallaties. Ook waren verzekeraars betrokken bij het ontwikkelen van de richtlijn voor het gebruik van doppelcontainers bij het blussen van branden met elektrische voertuigen. Met die betrokkenheid willen en kunnen ze bijdragen in de zoektocht naar randvoorwaarden en oplossingsrichtingen die bijdragen aan zowel de energietransitie als de veiligheid.

Verzekeraars kunnen het niet alleen

Verzekeraars zijn echter niet de enige partij die de risico's in kaart kunnen en willen brengen. Ook de brandweer, (lokale) overheden, wetenschap en partijen uit de techniekbranche inventariseren risico's

en doen onderzoek om de risico's zoveel mogelijk te beperken. De verzekeringssector wil betrokken partijen graag oproepen om de handen ineen te slaan en elkaar op voorhand meer te betrekken in plaats van achteraf.

Om meer inzicht te krijgen in de risico's en aandacht te besteden aan veiligheid, is het ook raadzaam om in een *zo vroeg mogelijk stadium via het Bouwbesluit en andere wetgeving te anticiperen op nieuwe risico's*. Verzekeraars pleiten daarom voor *(onafhankelijke) keurmerken en normen, terwijl er ook meer voorlichting kan worden gegeven over een veilige inzet van de ontwikkelingen en techniek*. Alleen als alle partijen over dezelfde kennis beschikken en gezamenlijk kunnen nadenken over vervolgstappen, risico's en ieders rol in het geheel, kan de energietransitie ook daadwerkelijk slagen.

Rol van de adviseur

Een belangrijke rol is hierbij weggelegd voor de adviseur, met name bij de grotere, bedrijfsmatige risico's. De adviseur is immers degene die veelal de eerste contacten met de verzekerde heeft, goed op de hoogte is van zijn (verzekerings-)situatie en wensen en hem hierin adviseert. Als de verzekerde nadenkt over bij-

voorbeeld het plaatsen van zonnepanelen of elektrische laadpalen op of aan zijn (bedrijfs)pand, kan de adviseur hem hierbij mogelijk richting geven. Want dit kan mogelijk

Verduurzamen moet, maar wel graag veilig

gevolgen hebben voor de verzekering. Verzekeraars pleiten ervoor dat er op

voorhand contact opgenomen wordt om de plannen te bespreken. De verzekeraar kan dan meedenken en het risico op voorhand beoordelen. Indien nodig kan de verzekeraar aanpassingen aan bijvoorbeeld het dak voorstellen of andere eisen stellen om de brandveiligheid, en daarmee de verzekeraarbaarheid te vergroten. Dit voorkomt verrassingen bij verzekeraar en klant na de plaatsing van de panelen.

Samen de schouders eronder voor een duurzame samenleving

Als we tot slot inzoomen op de snelheid van de ontwikkelingen en de doelstellingen in het Klimaatakkoord, dan is er maar één conclusie gerechtvaardigd: we moeten haast maken. Verzekeraars vinden dat hier een belangrijke taak ligt voor de overheid, omdat zij met langetermijnbeleid de stabiele en voorspelbare voorwaarden kan creëren die we nodig hebben. Het is nu het moment om maatregelen te treffen, zodat de risico's worden verkleind en/of beheerst. Verzekeraars leveren hier graag een bijdrage aan. ●

Mr.dr.s. M. (Marieke) Beugel

De auteur is beleidsadviseur Brand op de afdeling Schade van het Verbond van Verzekeraars te Den Haag, en tevens secretaris van de Geschillencommissie Schadeverzekeraars.

Voetnoten

1. <https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2021/08/productie-groenestroom-met-40-procent-gestegen>.
2. <https://www.rvo.nl/sites/default/files/2021/06/Statistics%20Electric%20Vehicles%20and%20Charging%20in%20The%20Netherlands%20up%20to%20and%20including%20May%202021.pdf>.
3. <https://www.ad.nl/auto/elektrische-auto-s-onderdompelen-na-brand-a3a6c65c/>.
4. <https://nos.nl/artikel/2303706-hulpdiensten-beducht-voor-ongelukken-met-elektrische-auto-s>.
5. <https://www.raivereniging.nl/pers/persberichten/2021-q1/21031030-procent-meer-elektrische-fietsen-verkocht-in-2020.html>.
6. <https://www.brandweer.nl/brandveiligheid/laadpaal-elektrische-autos>.

GECITEERD

Naarmate het risicolandschap zich verder ontwikkelt en risico's complexer worden, moet er nog meer aandacht komen voor het evalueren en modelleren van deze risicotrends.

Thierry Léger, Group Chief Underwriting Officer van Swiss Re, over verzekeringsbescherming in *RisikenBusiness*

Investeer in de toekomst van jouw kantoor, investeer in de binnendienst en zorg dat de vrouwen op je kantoor in de best mogelijke positie komen om de klant te snappen en te bereiken. Dan ben jij uiteindelijk spekkoper.

Antoinette Kalkman, directeur Nationale Waarborg B.V., in *InFinance*

We kunnen gevaarlijke klimaatverandering voorkomen, maar alleen als iedereen meedoet, dus ook de pensioenfondsen, de verzekeraars en de banken. Ons onderzoek toont aan dat de vrijwillige aanpak van de financiële sector niet werkt.

Donald Pols, directeur van Milieudefensie en woordvoerder van de Eerlijke Geldwijzer, naar aanleiding van het verschijnen van het rapport *Eerlijke geldwijzer*, op www.amweb.nl

Bij nieuwe risico's is niet verzekeren nu eenmaal niet dé oplossing. Daar ligt een taak voor alle betrokkenen: makelaar, klant én verzekeraars.

Willem Schrijver, Director Energy bij Aon, in *VNAB Visie* (duurzaamheidsspecial)

(Het opnemen van een uitspraak betekent niet per se dat de redactie de mening deelt.)

REAGEREN?

Mail naar beursbengel@nibesv.nl.

